

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 47/2025 van 23 juni 2025

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (CO-A-2025-055)*

Trefwoorden: Centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest – Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België – raadpleging eigen berichten – identificatie en authenticatie – (maximale) bewaartermijnen

Originele versie

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit);

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Annelies Vanderlinden, Minister van Justitie, belast met Noordzee, (hierna: de aanvrager), ontvangen op 22 mei 2025;

Brengt op 23 juni 2025 het volgende advies uit:

Voor normatieve teksten die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn de adviezen in principe zowel in het Nederlands als in het Frans beschikbaar op de website van de Autoriteit. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 22 mei 2025 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest* (hierna: het ontwerp).
2. Het ontwerp betreft de uitvoering en de inwerkingtreding van de artikelen 21 tot 36 van de wet van 26 december 2022 *tot hervorming van het statuut van de gerechtsdeurwaarders en andere diverse bepalingen* (hierna: de wet van 26 december 2022), de artikelen 7 tot 17 van de wet van 15 mei 2024 *houdende maatregelen in de strijd tegen de overmatige schuldenlast en ter bescherming van ondernemingen in moeilijkheden* (hierna: de wet overmatige schuldenlast) en artikel 25 van de wet van 15 mei 2024 *houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen II* (hierna: de wet digitalisering II).
3. Het ontwerp vervangt de bijlagen 1 tot 5 van het koninklijk besluit van 7 december 2010 *houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest* (hierna: het koninklijk besluit van 7 december 2010), en voegt de nieuwe bijlagen 6 – 12 toe. Deze bijlagen bevatten de uniforme modellen¹ voor alle berichten die overeenkomstig de artikelen 1390, 1390*bis*, 1390*ter*, 1390*quater*, 1390*quater*/1, 1390*quater*/2, 1390*quinquies*/1² en artikel 1390*octies*³ van het Gerechtelijk Wetboek in het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (hierna: het CBB) moeten worden neergelegd⁴. Het CBB wordt sinds 2011 gebruikt om door middel van de berichten die erin zijn opgenomen, de bij wet omschreven informatie mee te delen aan de bij wet vastgestelde gebruikers.
4. Naast de toevoeging van de nieuwe berichten die in het CBB moeten worden opgenomen, dient een wijziging van het koninklijk besluit van 7 december 2010 zich bovendien aan in het licht van de volgende ontwikkelingen:

¹ In dat verband kan verwezen worden naar artikel 1390*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt: "De Koning bepaalt de modaliteiten van de verzending van alle berichten aan het bestand van berichten. De modellen van de berichten worden door de Koning opgemaakt."

² Toekomstig recht; inwerkingtreding: 01-07-2025.

³ Toekomstig recht; inwerkingtreding: 01-07-2025.

⁴ Het betreft naast het bericht van bevel, verzet en beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest, voortaan ook het bericht van uithuiszetting, mogelijk fictief adres, controle van dreigende insolventie, minnelijke schuldbemiddeling, vaststelling van niet-bevinding, faillissement, gerechtelijke reorganisatie en overdracht onder gerechtelijk gezag.

- krachtens de wet van 26 december 2022 kunnen de gerechtsdeurwaarders het CBB raadplegen voor al hun wettelijke opdrachten, beschreven in artikel 519 van het Gerechtelijk Wetboek;
- overeenkomstig de wet overmatige schuldenlast wordt de wijze waarop de gerechtsdeurwaarders kennis kunnen nemen van de informatie opgenomen in het CBB uitgebreid (meer bepaald omdat deze wet bepaalt dat gerechtsdeurwaarders de verplichting hebben om de informatie in het CBB te raadplegen alvorens een gerechtelijke of buitengerechtelijke invorderingsprocedure aan te vatten);
- de wet overmatige schuldenlast bepaalt dat personen die zijn opgenomen in het CBB kennis moeten kunnen nemen van de berichten over zichzelf;
- ten slotte hebben de parketten van de procureur des Konings krachtens de wet digitalisering II toegang tot de informatie van het CBB.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

5. Vooreerst herhaalt de Autoriteit dat de verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op (eerbiediging van) privéleven (waaronder begrepen het recht op gegevensbescherming), dat is vastgelegd in artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet. Dit recht is echter niet absoluut en kan worden beperkt mits daartoe een voldoende precieze wettelijke bepaling voorhanden is die beantwoordt aan een algemeen maatschappelijk belang en op voorwaarde dat de verwerking evenredig is met het daarmee nagestreefde wettige doelstelling.
6. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met de voormelde artikelen 8 EVRM en 22 Grondwet, is het daarbij vereist dat deze wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerking vaststelt. Het gaat daarbij om⁵:
 - het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).
 - de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
 - de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
 - de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
 - de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
 - de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

⁵ Met dien verstande dat de vereiste graad van precisie of de mogelijkheid om bepaalde aspecten nader uit te werken in een uitvoeringsbesluit in belangrijke mate afhangen van de ernst van de inmenging, evenals de aard en de omvang van de voorziene gegevensverwerkingen.

7. De Autoriteit merkt ter zake op dat het ontwerp op zich louter de modaliteiten wijzigt of vaststelt van verwerkingen van persoonsgegevens waarvan alle essentiële elementen op heden reeds zijn vastgesteld in een formele wettelijke norm, met name in Hoofdstuk I *bis* van de Eerste titel van het Vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek (de artikelen 1389 *bis*/1 tot en met 1391 *bis*).
8. Betreffende het doeleinde van het CBB bepaalt artikel 1389 *bis*/1, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek: *"Het doel van het bestand van berichten is de personen die daartoe wettelijk gemachtigd zijn⁶, de mogelijkheid te bieden kennis te nemen van de staat van de procedures tot gedwongen tenuitvoerlegging jegens een persoon alsook van de staat van de schuldenlast van een persoon en de processen van schuldafbouw waarbij hij betrokken is."* De Autoriteit meent dat dit doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.
9. Bij artikel 1389 *bis*/2, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders (hierna: de Nationale Kamer) aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot de verwerkingen in het CBB. De Autoriteit stelt vast dat deze aanduiding overeenstemt met de rol die deze actor in de praktijk opneemt, en neemt er akte van.
10. De te verwerken categorieën van persoonsgegevens worden opgesomd in de artikelen 1390 tot 1390 *quinquies*/1, 1390 *octies*, evenals 1391, van het Gerechtelijk Wetboek. Deze gegevenscategorieën worden bovendien exhaustief vastgesteld in de bijlagen 1 – 12 van het ontwerp, dewelke de uniforme modellen van de in het CBB op te nemen berichten bevatten. De lezing van deze artikelen en de bijlagen leert dat de te verwerken persoonsgegevens pertinent zijn en niet verder gaan dan wat noodzakelijk is voor het beoogde doeleinde.
11. Wat de (maximale) bewaartermijn van de persoonsgegevens geregistreerd of anderszins opgeslagen in het CBB betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds de bewaring van de berichten na hun registratie in het CBB, en anderzijds de bewaartermijn van de (persoons)gegevens betreffende de berichten van beslag, delegatie, cessie, collectieve schuldenregeling en protest na hun verwijdering uit het CBB en van de gegevens betreffende de operaties met betrekking tot die berichten. Betreffende de eerste termijn bepaalt artikel 1390 *septies*, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek dat, behoudens de uitzonderingen geformuleerd in de leden 6 – 8 van datzelfde artikel: *"De berichten worden in het bestand van berichten bewaard gedurende een termijn van drie jaar (te rekenen van de verzending van het bericht), tenzij in geval van de eventuele voorafgaande schrapping ervan, hetzij op initiatief van de personen bedoeld in artikel 1391, § 1, in geval van betaling, hetzij in der minne, hetzij bij*

⁶ De personen die daartoe wettelijk gemachtigd zijn (de 'gebruikers') en de modaliteiten van de toegang worden opgesomd in artikel 1391 van het Gerechtelijk Wetboek.

rechterlijke beslissing. Zij vervallen van rechtswege na het verstrijken van die termijn tenzij ten laatste tien dagen daarvóór aan het bestand van berichten een bericht van opschorting of hernieuwing wordt gezonden waarin de reden van de opschorting of van de hernieuwing is vermeld. Schuldeisers zijn in alle omstandigheden en op straffe van schadevergoeding, indien daartoe grond bestaat, ertoe gehouden uiterlijk binnen drie werkdagen na ontvangst van het totale verschuldigde bedrag in hoofdsom, rente en kosten over te gaan tot schrapping van het bericht, met uitzondering van de hypothese bedoeld in het vijfde lid voor wat het bericht van uitvoerend beslag op roerend goed betreft. (...)." De Autoriteit neemt er akte van.

12. Artikel 1390^{septies}, laatste lid, van het Gerechtelijk Wetboek voorziet vervolgens in een delegatie aan de Koning voor de vaststelling van de bewaartermijn van de berichten na hun verwijdering uit het CBB. Dit artikel wordt in uitvoering gebracht door artikel 7 van het koninklijk besluit van 7 december 2010, luidende: *"De berichten, alsook de gegevens die het overzicht omvatten van de betrokken transacties, worden na hun schrapping uit het bestand van berichten gedurende **ten minste 10 jaar** bewaard."* De Autoriteit brengt in herinnering dat de vaststelling van een **maximale** bewaartermijn noodzakelijk is in het licht van artikel 6.3 AVG en dat, in het bijzonder daar de verwerkingen in het CBB een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, deze vaststelling plaats dient te vinden in een formele wettelijke norm. De **minimale** bewaartermijn die op heden aldus wordt vastgesteld in het koninklijk besluit van 7 december 2010 voldoet niet aan deze vereisten. In de onderhavige context is de Autoriteit van oordeel dat het geenszins onoverkomelijk is om een maximale bewaartermijn (of de criteria die toelaten deze maximale termijn te bepalen) voor de berichten (en de daaraan gelieerde informatie) vast te stellen in het Gerechtelijk Wetboek. In secundaire orde is de Autoriteit inhoudelijk van oordeel dat de principiële (maximale) bewaartermijn van 10 jaar na de verwijdering uit het CBB gerechtvaardigd is, op voorwaarde dat de uitzonderingsgronden dewelke aanleiding kunnen geven tot een langere bewaring uitdrukkelijk in de wet worden vermeld.
13. Artikel 1391 van het Gerechtelijk Wetboek stelt tot slot de gebruikers van het CBB vast, evenals de wettelijke opdrachten waarvoor en de voorwaarden waaronder de onderscheiden gebruikers het CBB kunnen raadplegen. De registratie en het beheer van de onderscheiden (groepen van) gebruikers, alsook het initiële toezicht op de raadplegingen, worden waargenomen door de in artikel 1389bis/2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek aangeduide instanties. Zie ter zake ook punt 17 hieronder.
14. Onder voorbehoud van de hierboven geformuleerde opmerkingen, beperkt de Autoriteit zich voor het overige tot een artikelsgewijze bespreking van het ontwerp, ten minste voor zover de ontwerpartikelen een invloed hebben op de wezenlijke elementen van de gegevensverwerkingen in het CBB.

15. De artikelen 1 – 4 van het ontwerp betreffen technische wijzigingen teneinde het koninklijk besluit van 7 december 2010 in overeenstemming te brengen met de relevante bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.⁷

16. De artikelen 5 en 6 van het ontwerp voorzien in de tenuitvoerlegging van het gewijzigde artikel 1389*bis*/5, van het Gerechtelijk Wetboek, overeenkomstig hetwelk het ingeven van elk nieuw bericht in het CBB systematisch aanleiding geeft tot een verificatie door de Nationale Kamer van het Rijksregisternummer, of, bij gebreke hieraan, het bisnummer, of, voor een rechtspersoon, het ondernemingsnummer, teneinde de juistheid na te gaan van de gegevens die in het CBB worden ingevoerd. De Nationale Kamer voert deze controle uit voor de berichten die betrekking hebben op een natuurlijke persoon door de in het bericht vermelde gegevens te vergelijken met de identificatiegegevens die zijn opgenomen in het Rijksregister of in het bisregister, te weten de namen, voornamen, geboortedatum en hoofdverblijfplaats. Het Rijksregisternummer of het bisnummer worden door de Nationale Kamer gebruikt als zoekcriterium in het Rijksregister of het bisregister om te controleren of de in het bericht vermelde gegevens correct zijn. De Nationale Kamer mag deze nummers gebruiken, maar mag deze evenwel in geen enkele vorm aan derden meedelen. Wanneer de gegevens met betrekking tot het Rijksregisternummer, het bisnummer, de namen, de voornamen of de geboortedatum die in het bericht vermeld worden, verschillen van degene die in het rijksregister of het bisregister zijn opgenomen, weigert de Nationale Kamer de indiening van het bericht. Gelet op de voorziene waarborgen en het authentieke karakter van de berichten opgenomen in het CBB, onderschrijft de Autoriteit het belang om de kwaliteit en de juistheid van de erin vervatte (persoons)gegevens maximaal te vrijwaren.

17. Bij artikel 7 van het ontwerp wordt de procedure tot registratie, beheer en authenticatie van gebruikers – neergelegd in artikel 8, §§ 1 – 2, van het koninklijk besluit van 7 december 2010 – gewijzigd, hetgeen overeenkomt met een formalisering van de bestaande werkwijze. Daarnaast wordt paragraaf 3 van datzelfde artikel aangepast aan de in artikel 1389*bis*/2, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek verankerde verantwoordelijkheid van alle betrokken instanties om controles en audits op het correcte toegang verlenen tot en gebruik van het CBB uit te voeren. Hiertoe dienen deze instanties de noodzakelijk informatie in verband met de (beveiliging van) authenticatieprocedures en de resultaten van de door hen uitgevoerde audits bij hun leden te bezorgen aan de Nationale Kamer. Deze audits zijn gericht op het correcte gebruik van het CBB en gebeuren aan de hand van opzoeken die door de instanties en/of door de Nationale Kamer worden geselecteerd. Bovendien kan de Nationale Kamer als verwerkingsverantwoordelijke bijkomende audits organiseren waarbij zij jaarlijks een lijst met uitgevoerde raadplegingen ter

⁷ Het betreft de invoeging van de nieuwe berichten die in 2022 en 2024 werden toegevoegd aan het CBB, de wijze van verzending van deze berichten en de naamsverandering van de rechtbank van koophandel naar de ondernemingsrechtbank.

verantwoording overmaakt aan de instanties of aan een welbepaalde gerechtsdeurwaarder. De Autoriteit is van oordeel dat een dergelijke toezichts- en controleopdracht in hoofde van de Nationale Kamer gerechtvaardigd en bovendien noodzakelijk is in het licht van artikel 32 AVG teneinde het risico van ongeoorloofd gebruik van het CBB zoveel mogelijk in te perken.

18. Artikel 8 van het ontwerp wijzigt, in uitvoering van artikel 1391, §3, van het Gerechtelijk Wetboek, artikel 9/1 van het koninklijk besluit van 7 december 2010, voor wat betreft de modaliteiten van de rechtstreekse⁸ en onrechtstreekse⁹ raadpleging van het CBB. Elke raadpleging, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, dient te voldoen aan de vereisten neergelegd in artikel 1391, §5, van het Gerechtelijk Wetboek en staat gelijk aan een actieve raadpleging op naam van een natuurlijke persoon of onderneming.
19. Artikel 9 van het ontwerp betreft een louter technische aanpassing zodanig dat voortaan ook de berichten van faillissement, gerechtelijke reorganisatie en overdracht onder gerechtelijk gezag via een publieke website kunnen worden geraadpleegd.
20. Bij artikel 10 van het ontwerp wordt in uitvoering van (toekomstig) artikel 1391, §1, zevende lid, van het Gerechtelijk Wetboek¹⁰ een nieuw artikel 9/3 ingevoegd in het koninklijk besluit van 7 december 2010, luidende: *"Overeenkomstig artikel 1391, § 1, zevende lid kan iedere natuurlijke persoon of onderneming de actieve berichten die op zichzelf betrekking hebben raadplegen. Daartoe voorziet de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders in een toepassing waarbij informaticatechnieken worden gebruikt met een passend beveiligingsniveau. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders identificeert en authentificeert bij iedere vraag tot raadpleging zoals bedoeld in dit artikel vooreerst de aanvrager. Uit de identificatie en authenticatie dient ondubbelzinnig te blijken dat de aanvrager gerechtigd is tot de gevraagde informatie. Bovendien neemt zij passend maatregelen om te waarborgen dat de informatie op een wijze met een passend beveiligingsniveau wordt gevraagd en meegedeeld. In voorkomend geval verhindert de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders de raadpleging."*
Zulks komt er overeenkomstig het Verslag aan de Koning op neer dat de Nationale Kamer er moet voor zorgen en op toezien dat, ongeacht de gebruikte informaticatechniek, hetzij eID, hetzij Itsme, hetzij een andere (toekomstige) toepassing, enkel die personen toegang krijgen tot enkel die informatie waarop ze recht hebben en dat de informatie-uitwisseling steeds veilig gebeurt.

⁸ Het ontworpen artikel 9/1, 2^e lid, van het koninklijk besluit van 7 december 2010 bepaalt: "De rechtstreekse raadpleging gebeurt wanneer de gebruiker actief vraagt om de informatie te ontvangen die in het bestand van berichten is terug te vinden."

⁹ Het ontworpen artikel 9/1, 3^e lid, van het koninklijk besluit van 7 december 2010 bepaalt: "De onrechtstreekse raadpleging gebeurt wanneer het bestand van berichten aan de gebruiker een elektronische notificatie stuurt bij elke neerlegging of wijzigingen van een bericht op naam van een natuurlijke persoon of onderneming voor wie deze gebruiker een actief bericht heeft. Hij ontvangt deze notificaties vanaf de registratie van zijn bericht tot de schrapping ervan."

¹⁰ Luidende: "Alle personen die zijn opgenomen in het bestand van berichten hebben het recht om, hetzij op rechtstreekse wijze via een procedure waarbij door de Koning bepaalde informaticatechnieken worden gebruikt, hetzij met behulp van een gerechtsdeurwaarder, kennis te nemen van de eigen berichten."

21. Ter zake is de Autoriteit van oordeel dat in zover de authenticatie en identificatie van personen die de berichten over zichzelf wensen te raadplegen een verwerking van persoonsgegevens vereisen, het noodzakelijk is om minstens de te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens, evenals de (maximale) bewaartermijn van deze gegevens (of van de criteria die toelaten deze termijn te bepalen) nader te preciseren. Zonder immers afbreuk te doen aan de reeds voorziene waarborgen is het vereist om de wezenlijke elementen van elke verwerking van persoonsgegevens vast te stellen in het licht van hun onderscheiden finaliteiten (*in casu* de identificatie en authenticatie van personen).
22. De Artikelen 11 en 12 van het ontwerp tot slot voorzien in de invoeging van de ontworpen bijlagen 1 – 12 in het koninklijk besluit van 7 december 2010, dewelke de uniforme modellen voor de berichten van het CBB vaststellen. Zoals hierboven reeds toegelicht stelt de Autoriteit vast dat de erin vervatte gegevens overeenstemmen met de relevante bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en dat zij niet verder gaan dan wat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de beoogde doeleinden.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in het ontwerp:

- vaststellen van de te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens en van de (maximale) bewaartermijn, of minstens van de criteria die toelaten deze termijn te bepalen, van de persoonsgegevens die in het kader van de identificatie en authenticatie van personen overeenkomstig artikel 10 worden verwerkt (punt 22).

is bovendien van oordeel dat de volgende wijziging geboden zijn in het Gerechtelijk Wetboek:

- vaststellen van een (maximale) bewaartermijn, of minstens van de criteria die toelaten deze termijn te bepalen, van de persoonsgegevens die bewaard worden na de verwijdering van berichten uit het CBB (punt 12).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Jaspar Alexandra, Directeur